

Integriteitsregels VVD-fractie Eerste Kamer

De integriteitsregels van de VVD vormen de basis van het functioneren van de leden van de VVD-fractie in de Eerste Kamer. Voor de leden van de VVD Eerste Kamerfractie gelden daarnaast de volgende regels.

Integriteitsregels

1. Elk lid van de VVD-fractie van de Eerste Kamer (hierna elke VVD-senator of VVD-fractielid) heeft voor aanvaarding van zijn lidmaatschap kennis genomen van deze integriteitsregels en deze expliciet aanvaard.
2. Het handelen van elke VVD-senator wordt gekenmerkt door onafhankelijkheid.

Het lidmaatschap van de Eerste Kamer is een nevenfunctie. Dat brengt bijna per definitie andere (hoofd)betrekkingen met zich. Bijna elk lid van de Eerste Kamer bekleedt daarnaast andere maatschappelijke functies. Dit kan betekenen dat er wetsvoorstellen kunnen worden behandeld waarbij een VVD-senator impliciet of expliciet relevante zakelijke of persoonlijke belangen heeft dan wel de schijn kan worden gewekt dat hij of zij die heeft. In dergelijke gevallen maakt de betreffende VVD-senator dit als eerste kenbaar aan de fractie, eventueel voorafgegaan door het kenbaar maken aan het fractiebestuur.

3. Indien de VVD-senator woordvoerder is over het betreffende wetsvoorstel, kan hij een fractiegenoot verzoeken het woordvoerderschap over te nemen. Indien de VVD-senator twijfelt of hij het woord kan voeren, treedt hij in overleg met de fractie. De uiteindelijke beslissing over het woordvoerderschap ligt bij de fractie.

Is de fractie van mening dat de VVD-senator het woord kan voeren, dan maakt de woordvoerder in zijn eerste termijn van de plenaire behandeling duidelijk wat zijn rol of positie is ten aanzien van onderwerp, de inhoud en strekking van het betreffende wetsvoorstel.

Is de fractie van mening dat de VVD-senator het woord niet kan voeren, dan draagt hij het woordvoerderschap over aan een fractiegenoot. In geval van hoofdelijke stemming volgt de VVD-senator in beginsel de lijn van de fractie.

4. Elke VVD-senator zorgt er voor dat zijn gegevens op de websites van de Eerste Kamer en de VVD zoveel mogelijk juist en volledig zijn. Eventuele wijzigingen voert hij zo spoedig mogelijk door, zodat de

actualiteit van de websites zo goed mogelijk gewaarborgd is.

5. Uitnodigingen voor excursies en evenementen die de senator in zijn of haar hoedanigheid als senator ontvangt voor rekening van derden (niet zijnde de Eerste Kamer, de VVD of daaraan gelieerde organisaties) bespreekt de VVD-senator in de fractie. Indien de uitnodiging een buitenlandse reis betreft op kosten van de uitnodigende partij en de betreffende VVD-senator aanvaardt de uitnodiging en neemt deel aan de reis, wordt daarvan melding gemaakt in het register dat ter griffie wordt bijgehouden en zoals bedoeld in artikel 156c van het Reglement van Orde.
6. Fractieleden spreken elkaar aan op het toepassen van bovengenoemde gedragsregels / integriteitsregels en leggen eventuele dilemma's voor aan de gehele fractie.
7. De toepassing, naleving en mogelijke (ervaren) knelpunten van deze gedragsregels / integriteitsregels worden tenminste eenmaal per jaar tijdens een fractievergadering besproken.

Januari 2016